

На основу члана 21. Статута Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, Савет Факултета, на седници одржаној 22.06.2017. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ПРАВНОЈ ЗАШТИТИ И ПРИВРЕДНОМ ИСКОРИШЋАВАЊУ ИНТЕЛЕКТУАЛНИХ ДОБАРА НАСТАЛИХ НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКОМ ФАКУЛТЕТУ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се рад и међусобни односи Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду (**у даљем тексту: Факултет**, и запослених, као и других лица у вези са истраживањем, проценом, правном заштитом и привредним искоришћавањем интелектуалних добара која су настала у радном односу на Факултету или са Факултетом.

Овај правилник се односи на случајеве који нису директно регулисани Законом о научно-истраживачкој делатности ("Сл. Гласник РС", бр. 110/2005, 50/2006 - испр., 18/2010 и 112/2015) или Законом о иновационој делатности ("Сл. Гласник РС", бр. 110/2005, 18/2010 и 55/2013), нити неким другим посебним законом или уговором.

Уз одговарајућу одлуку, овај правилник непосредно, или са усвојеним изменама, могу примењивати и од Факултета зависна правна лица, нпр. Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду д.о.о. (у даљем тексту: Иновациони центар)

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1. Право интелектуалне својине је назив за грану права која се састоји од ауторског права и сродних права, са једне стране и права индустријске својине, са друге стране.

2. У ауторско право и сродна права убрајају се: ауторско право, право интерпретатора, право произвођача фонограма, право произвођача видеограма, право произвођача емисије, право произвођача базе података и право првог издавача.

3. У право индустријске својине убрајају се: патент, мали патент, топографија полупроводничких производа, биљна сорта, индустријски дизајн, жиг, ознака географског порекла и сузбијање нелојалне конкуренције (заштита пословне тајне и know-how-a).

4. Патент је право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, има инвентивни ниво и који је индустријски применљив.

5. Мали патент је право којим се штити нов, индустријски применљив проналазак, који има инвентивни ниво који је резултат рада који превазилази рутинско коришћење стања технике од стране стручњака, али нема инвентивни ниво који се тражи за патент. Предмет проналаска који се штити малим патетном може бити само решење које се односи на конфигурацију или конструкцију неког производа или распоред његових саставних делова.

6. Топографија полупроводничког производа је низ повезаних слика који представља тродимензионални узорак слојева од којих је полупроводнички производ састављен и у којем свака слика приказује узорак или део узорака површине полупроводничког производа у било којој фази његове производње, без обзира на начин који је приказан или кодиран.

7. Полупроводнички производ је готов производ или међупроизвод намењен обављању електронске функције, искључиво или заједно са другим функцијама, који се састоји од слоја полупроводничког материјала и од једног или више других слојева проводног, изолационог или полупроводничког материјала, распоређених у складу са унапред утврђеним тродимензионалним узорком.

8. Биљна сорта је скуп биљних индивидуа у оквиру једне ботаничке класификационе јединице најнижег ранга која се може одредити помоћу изражених карактеристика које потичу од датог генотипа или комбинације генотипова, која се може разликовати од било ког другог скупа биљних индивидуа на основу бар једне од поменутих карактеристика, и која се може сматрати хомогеном у погледу погодности да се размножава непромењена.

9. Индустријски дизајн је дводимензионални или тродимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и/или материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.

10. Жиг је право којим се штити ознака која у промету служи за разликовање робе односно услуга једног правног или физичког лица од исте или сличне робе односно услуга другог правног или физичког лица.

11. Ознака географског порекла је заједнички назив за име порекла и географску ознаку.

12. Име порекла је географски назив региона, земље или локалитета којим се означава производ који одатле потиче, чији су квалитет и посебна својства искључиво или битно условљени географском средином, укључујући природне и људске факторе, и чија се производња, прерада и припрема у целини одвијају на одређеном ограниченом подручју.

13. Географска ознака је ознака која идентификује одређени производ као производ пореклом са територије одређене земље, региона или локалитета са те територије, где се одређени квалитет, репутација или друге карактеристике производа суштински могу

приписати његовом географском пореклу, и чија се производња и/или прерада и/или припрема одвијају на одређеном ограниченом подручју.

14. База података је збирка засебних података, ауторских дела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су појединачно доступни електронским или другим путем. Базом података се не сматра рачунарски програм који се користи за њено стварање или рад.

15. Пословна тајна је било која информација која има или може имати комерцијалну вредност зато што није опште позната нити је доступна трећим лицима која би њеним коришћењем или саопштавањем могла остварити економску корист, и која је од стране њеног држаоца заштићена одговарајућим мерама у складу са законом, пословном политиком, уговорним обавезама или одговарајућим стандардима у циљу очувања њене тајности, а чије би саопштавање трећем лицу могло нанети штету држаоцу пословне тајне. Пословном тајном, сматрају се и: 1) неоткривени подаци о тестовима или други подаци чије стварање захтева значајан напор, који се подносе државним органима ради добијања дозволе за стављање у промет лекова, односно медицинских средстава или пољопривредних хемијских производа који користе нова хемијска једињења, као и ради добијања аката којима се дозвољава стављање у промет биоцидних производа; 2) други подаци који су посебним законом, другим прописом или актом правног лица проглашени пословном тајном.

16. Know-how је свако тајно техничко знање и искуство које има или може имати комерцијалну вредност.

17. Интелектуално добро у смислу овог Правилника је свака творевина људског духа која је подобна или би могла бити подобна да се заштитити одређеним правом интелектуалне својине, а која је настала као резултат истраживања, научног, стручног и сваког другог деловања на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу.

Члан 3.

Овај правилник односи се на сва Интелектуална добра настала као резултат истраживања, научног, стручног и сваког другог деловања на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу, у којем се користе средства Факултета (основна средства, опрема, услуге, људски потенцијал, новац, време и др.), укључујући нарочито она интелектуална добра која су настала на раду или у вези с радом на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу.

Овим Правилником обухваћена су следећа Интелектуална добра:

- 1) проналасци подобни за заштиту патентом или малим патентом;
- 2) знање и искуство који нису подобни за заштиту патентом, малим патентом или неким другим обликом правне заштите са апсолутним дејством, али су примењиви у привредној делатности („know how”);
- 3) дизајн који је подобан за заштиту правом на индустријски дизајн;

- 4) базе података које су подобне за заштиту сродним правом произвођача база података;
- 5) рачунарски програми;
- 6) биљне сорте подобне за заштиту правом биљних сорти;
- 7) ознаке које су подобне за заштиту жигом или правом на ознаку географског порекла;
- 8) топографије полупроводничких производа подобне за заштиту правом на топографију полупроводничких производа.

Члан 4.

Овај Правилник се примењује на:

- 1) лица која су запослена на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу у току њиховог запослења, као и по престанку њиховог запослења уколико су Интелектуална добра у складу са овим Правилником настала у време њиховог запослења и/или једну годину после престанка њиховог запослења.
- 2) студенте који раде на истраживачким пројектима и/или се баве истраживањима на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу.
- 3) друга лица која раде на истраживачким пројектима и/или се баве истраживањима на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу.
- 4) лица која су по основу уговора ангажована од стране Факултета и/или од Факултета зависног правног лица.

Члан 5.

Лице из члана 4. овог правилника које је створило интелектуално добро (у даљем тексту: Проналазач), без одлагања, преко особе задужене за вођење евиденције о заштити интелектуалне својине на Факултету (у даљем тексту: Администратор) подноси пријаву о настанку интелектуалног добра (у даљем тексту: Пријава) декану Факултета, а писано обавештење о насталом интелектуалном добру доставља руководиоцу пројекта у оквиру кога је настало интелектуално добро и/или законског заступника од Факултета зависног правног лица са захтевом за сагласност.

Пријава из става 1. овог члана нарочито садржи :

- Тражени облик правне заштите за новонастало интелектуално добро,
- Податке о лицу или лицима која су створила интелектуално добро (проналазачу или проналазачима),
- Податак о томе где и када је настало интелектуално добро,
- Назив пројекта у оквиру кога је настало интелектуално добро,
- Изјаву подносиоца пријаве којом се гарантује истинитост наведених података,
- Изјаву којом лице из става 1. овог члана (Проналазач) препоручује заштиту интелектуалног добра преко Факултета, или преко Центра за трансфер технологије Универзитета у Београду, у складу са Правилником о правној заштити, привредном искоришћавању интелектуалних добара и о раду Центра за трансфер технологије Универзитета у Београду.

Уз наведену Пријаву, лице из става 1. овог члана доставља и копију уговора пројекта у оквиру кога је интелектуално добро настало, потписан споразум о уређењу међусобних

односа лица која су створила интелектуално добро, као и попуњен образац релевантан за заштиту датог интелектуалног добра.

Члан 6.

Руководилац пројекта дужан је да подносиоцу Пријаве да писану сагласност са Пријавом у року од 10 радних дана од дана када је писменим путем обавештен о Пријави.

Сматраће се да је сагласност дата ако у горе наведеном року руководилац пројекта изричито, писменим путем не обавести подносиоца Пријаве да одбија давање сагласности.

Ако руководилац одбије да да сагласност сматраће се да је интелектуално добро настало у оквиру рада на Факултету односно у од Факултета зависном правном лицу.

Члан 7.

Када је Интелектуално добро настало као резултат рада запослених у од Факултета зависном правном лицу, ако другачије није посебним уговором регулисано, потенцијална интелектуална својина на интелектуалном добру припада Факултету, а искључива лиценца за искоришћавање интелектуалне својине на конкретном интелектуалном добру припада од Факултета зависном правном лицу.

Члан 8.

У случају да је у Пријави предложена заштита интелектуалног добра преко Факултета, подносилац Пријаве доставља Администратору попуњен одговарајући образац Завода за интелектуалну својину Републике Србије и то:

- образац П-1 за пријаву патента,
- образац МП-1 за пријаву малог патента,
- образац Ж-1 за пријаву жига,
- образац Д-1 за пријаву индустријског дизајна,
- образац Г-1 за пријаву ознаке географског порекла,
- образац Т-1 за пријаву топографије полупроводничких производа.
- образац А-1 за депоновање ауторског дела
- образац С-1 за депоновање предмета сродног права.

Члан 9.

Администратор прима Пријаве дефинисане члановима 5 и 6 уз пратећу документацију и када је документација комплетирана прослеђује је Декану Факултета.

Администратор води и трајно чува евиденцију о интелектуалним добрима Факултета на обрасцу који чини саставни део овог правилника.

Уз образац из става 2 овог члана, за свако пријављено интелектуално добро Администратор чува и:

- копију Пријаве
- копију обрасца релевантног за заштиту датог интелектуалног добра
- копију пуномоћја издатих заступницима пред органом надлежним за послове заштите интелектуалне својине и/или адвокатима
- копије друге релевантне документацију која се односи на интелектуалну својину Факултета на датом интелектуалном добру .

Администратор је дужан да обезбеди благовремену и одговарајућу комуникацију између Подносиоца Пријаве (Проналазача), Декана Факултета и Завода за интелектуалну својину Републике Србије, за свако пријављено интелектуално добро, према околностима случаја.

Уколико Подносилац Пријаве не достави сва документа предвиђена овим правилником Декан Факултета може донети решење о обустављању поступка поводом заштите Интелектуалног добра.

Члан 10.

Захтев за заштиту Интелектуалног добра (у даљем текстз:“Захтев“) уз доказ да је Факултет ослобођен плаћања такси (Акто о оснивању Факултета) Заводу за интелектуалну својину Републике Србије у име Факултетета подноси Декан Факултета, или лице које он на одговарајући начин овласти.

Примерак овереног обрасца Захтева доставља се Администратору.

Администратор без одлагања доставља копију обрасца Захтева Подносиоцу пријаве.

У случају да Подносилац Пријаве одустане од захтева за заштиту Интелектуалног добра, дужан је да о томе поднесе изјаву декану Факултета уз разлог за одустајање од захтева.

Члан 11.

Ако је у Пријави из члана 5, став 1 овог правилника предложена заштита интелектуалног добра ангажовањем Центра за трансфер технологије Универзитета у Београду, подносилац Пријаве уз Пријаву и пратећа документа, прилаже и попуњен образац за откривање проналаска Центра за трансфер технологије.

У случају из става 1 овог члана свако лице са Факултета или од њега зависног правног лица које овласти Декан да дође у додир са Пријавом дужно је да потпише изјаву о чувању поверљивости свих података везаних за пријављено интелектуално добро, осим

оних који су, или накнадно постану, јавно доступни, и то током целокупног трајања заштите интелектуалног добра.

Поверљиви подаци из става 2 овог члана сматрају се пословном тајном и штите се на основу прописа који уређују заштиту пословне тајне.

У случају из става 1 овог члана даљи поступак по Пријави и све друге активности везане за пријаву одвијају се у складу са одредбама Правилника о правној заштити, привредном искоришћавању интелектуалних добара и о раду Центра за трансфер технологије Универзитета у Београду.

У случају из става 1 овог члана Декан Факултета по правилу именује Подносиоца Пријаве за члана Комисије Универзитета за трансфер технологије.

Ако Ректор Универзитета донесе одлуку о обустави поступка по пријави из става 1 овог члана, Факултет или од њега зависно правно лице могу да размотре заштиту пријављеног интелектуалног добра, независно од Универзитета.

Члан 12.

Трошкове правне заштите и привредног искоришћавања Интелектуалног добра може сносити:

- 1) Универзитет,
- 2) Факултет или од њега зависно правно лице,
- 3) заједно Универзитет, Факултет и чланица или чланице Универзитета,
- 4) трећа страна са којом Универзитет или Факултет склопи уговор,
- 5) заједно Универзитет и/или Факултет и трећа страна са којом Универзитет склапа уговор.

Одлуку о сношењу трошкова доноси декан.

Члан 13.

Приход, у смислу овог правилника, чине сви приходи остварени у вези са привредним искоришћавањем Интелектуалног добра.

Добит, у смислу овог правилника, чини приход из става 1. овог члана умањен за:

- сва пореска и друга слична давања;
- директне трошкове настале у вези са поступком правне заштите (регистрација, трошкови правног заступања, трошкови превода и др.);
- директне трошкове у вези с привредним искоришћавањем предмета правне заштите (консултантски трошкови, трошкови преговарања и закључења уговора, трошкови оснивања привредних друштава, и др.).

Расподела добити између Факултета, од Факултета зависног правног лица, проналазача и трећих лица се уређује појединачним уговором.

Уколико је Интелектуално добро економски искоришћавано, проналазач из члана 5. став 1 има право на накнаду у износу од најмање 50% добити коју је Факултет, или од њега зависно правно лице, остварио искоришћавањем Интелектуалног добра.

Када је више више проналазача створило проналазак, учешће у накнади наведеној у горњем ставу утврђује се сразмерно појединачном доприносу стварању проналазка у складу са споразумом о уређењу међусобних односа лица која су створила интелектуално добро из члана 5 овог правилника.

Удео који након расподеле добити припадне Факултету намењен је за подстицање и правну заштиту и привредно искоришћавање истраживачких резултата на Факултету и/или од Факултета зависном правном лицу.

Члан 14.

Добит Факултета из члана 13. став 3. овог правилника у висини од 80% распоређује се за подстицање иновативне делатности, правне заштите и комерцијализације научних достигнућа. Ова средства су намењена за:

- све трошкове спровођења правне заштите интелектуалних добара из члана 3. овог Правилника;
- трошкове регистрационих такси;
- подстицање иновативне делатности, комерцијализацију и сл.

Члан 15.

Факултет је дужан да осигура да сви који учествују у пословима уређеним овим Правилником доставе потписану изјаву о чувању пословне тајне.

Сва лица која учествују у стварању Интелектуалног добра, као и друга лица која по природи ствари или посла могу сазнати информације у вези са Интелектуалним добром, дужна су да чувају као пословну тајну све Информације везане за Интелектуално добро, како пре подношења Пријаве, тако и током целог поступка заштите и привредног искоришћавања Интелектуалног добра.

Члан 16.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ТМФ

Проф. др Драган Јоцић

Прилози:

Образац пријаве о настанку интелектуалног добра

Обавештење о настанку интелектуалног добра и захтев за сагласност

Образац споразума о уређењу међусобних односа проналазача